

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 13-10-49257 מוחמד אבו מטר ואח' נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים ואח'

בפני כב' השופטת שרה דותן

<p>1. מר נאהד פארוק מוחמד אבו מטר
2. מר וליד אחמד עבד-אלקאדר עקל
3. מוחמד חסן עבדאללה מצרי
4. מאגד עטא גדיע עטאונה
5. מחי-אלדין רבאח מחי-אלדין חתו
6. גישה-מרכז לשמירה על הזכות לנוע (ע"ר).
ע"י ב"כ עוה"ד נעמי הגר ושרי בשי</p>	העותרים

נגד

<p>1. מתאם פעולות הממשלה בשטחים
2. רס"ן גיא ענבר (אחז/נוסף)
ע"י ב"כ עוה"ד תמר עיני</p>	המשיבים

פסק דין

- 1
- 2 רקע עובדתי
- 3 עתירה על פי חוק חופש המידע, התש"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע" או "החוק").
- 4
- 5 העותרים 1-5 מתגוררים מזה מספר שנים בשטחי יהודה ושומרון, אך רשומים במרשם
- 6 האוכלוסין באזור כתושבי עזה.
- 7
- 8 עותרת 6, הינה עמותה ישראלית שמטרתה להגן על זכויות אדם בישראל ובשטחים הנתונים
- 9 לשליטתה. עותרת 6 מייצגת את עותרים 1-5 במסגרת בקשותיהם לשינוי מענם הרשום מעזה
- 10 לאזור יהודה ושומרון.
- 11
- 12 בעתירה שלפני מבקשים העותרים להורות למשיבים, מתאם הפעולות בשטחים והממונה על
- 13 יישום החוק, למסור להם מידע אודות בקשות שהגישה הרשות הפלסטינית למדינת ישראל
- 14 להשתקעות תושבי עזה באיו"ש, מכוח מחווה מדינית עליה הכריז ראש הממשלה בחודש
- 15 פברואר 2011 (להלן: "המחווה המדינית"), וזאת לאחר שבקשתם, שהוגשה על פי חוק חופש
- 16 המידע, נדחתה על ידי משיב 2, בנימוק שבגילוייו של המידע יש חשש לפגיעה ביחסי החוץ של
- 17 מדינת ישראל עם הרשות הפלסטינית (סעיף 9(א)(1) לחוק).
- 18
- 19 ברקע העתירה עומדת המחווה המדינית לפיה הוחלט להתיר את השתקעותם ושינוי מענם
- 20 של 5,000 פלסטינים, שמענם הרשום ברצועת עזה, בכפוף לכך שלא קיים בעניינם חומר
- 21 בטחוני שלילי, ובתנאי שהם שוהים באיו"ש עובר לאוקטובר 2000.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 13-10-49257 מוחמד אבו מטר ואח' נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים ואח'

1
 2 ליישום המחווה גובש מתווה בין מדינת ישראל לרשות הפלסטינית לפיו, תושב פלסטיני
 3 המעוניין בשינוי מענו, מגיש בקשתו באמצעות המשרד לעניינים אזרחיים ברשות
 4 הפלסטינית, אשר מעבירה לידי גורמי תיאום פעולות ישראל בשטחים רשימה של תושבים
 5 העונים על התנאים האמורים, בהתאם לשיקול דעתה הבלעדי. הרשימה נבחנת על ידי
 6 הגורמים המוסמכים בהיבטים הביטחוניים ומועד המעבר לאוי"ש. לאחר בדיקת הבקשות
 7 מאושרת השתקעות המבקשים באזור. על פי ההסכמות במסגרת המחווה המדינית, נתונה
 8 לצד הישראלי הסמכות הבלעדית והסופית בנוגע לשינוי המען.
 9
 10 העותרים 1-5 הגישו, באמצעות הרשות הפלסטינית, בקשות לשינוי מענם לפני כשנתיים
 11 וחצי, אך טרם קיבלו מענה כלשהו.
 12
 13 על פי הנטען בעתירה, העותרים 1-2 ו-5 פנו למשרדי הרשות הפלסטינית בבקשה לברר את
 14 סטטוס הטיפול בבקשותיהם ונמסר להם כי טרם התקבלה תשובה מהצד הישראלי.
 15
 16 העותרת 6 טוענת כי תנאי מוקדם לייצוג נאות של העותרים 1-5 הינו ברור השאלה האם
 17 הבקשה התקבלה אצל הרשויות הישראליות.
 18
 19 על פי הנטען, בידי העותרים היכולת לבדוק אצל הרשות הפלסטינית האם בקשותיהם
 20 הועברו לצד הישראלי, אך המידע על כך אם הבקשות התקבלו או לא התקבלו בצד
 21 הישראלי, כמו גם ההחלטה שניתנה בהן, מצוי אך ורק אצל משיב 1.
 22
 23 העותרים 1-2, באמצעות עותרת 6, פנו לקצין פניות הציבור אצל המשיב 1 בבקשה לברר את
 24 סטטוס הטיפול בבקשותיהם (נספחים ע/4, ע/5 לעתירה).
 25
 26 בתאריך 2.4.2013 התקבלו אצל משיבה 6 הודעות לפיהן הבקשות נדחו, מן הטעם שעל פי
 27 מתווה הטיפול בבקשות "שינוי המען מבוצע על דרך הגשת הבקשה לרשות הפלסטינית
 28 ולאחר מכן הרשות הפלסטינית מעבירה את הבקשה לבחינת והחלטת מתאם הפעולות
 29 בשטחים, בסופו של התהליך המענה מועבר לרשות הפלסטינית והאחרונה מעבירה את
 30 המענה לתושב" (ההדגשה במקור ש.ד.).
 31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 49257-10-13 מוחמד אבו מטר ואח' נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים ואח'

- 1 מטעם זה ענה קצין פניות הציבור, כי בכוונת המשיב 1 להעביר תשובות סופיות בכל הנוגע
2 לשינוי מען אך ורק לרשות הפלסטינית שדרכה ניתן להתעדכן בכל הנוגע להחלטות
3 הפרטניות (6/ע, 7/ע).
4
- 5 העותרים לא השלימו עם תשובה זו והגישו למשיב 2 בקשות על פי חוק חופש המידע לקבלת
6 מידע בדבר המועד בו התקבלה הבקשה בישראל, החלטות שניתנו לגביה ומועדיהן, לרבות
7 כל תרשומות ו/או טופס ו/או מסמך המצוי בידי המשיבה 1 שעניינו בקשות העותרים 1-5
8 לשינוי מענם.
9
- 10 יובהר כי, הבקשות מוגדרות כבקשות לקבלת מידע אודות העותרים (11/ע, 12/ע, 18/ע, 19/ע,
11 20/ע).
12
- 13 לאחר מיצוי הארכות בהתאם וסעיף 7(ב) לחוק, ניתנה בתאריך 13.8.2013 החלטה, שהיא
14 נשוא העתירה שלפני, לפיה בקשות העותרים נדחות לאחר שנמצא כי "המידע שנתבקש על
15 ידיכם הינו מידע שאין למסרו, משום שבגילוי יש משום חשש לפגיעה ביחסי החוץ של
16 המדינה. זאת, בהתאם להוראות סעיף 9(א)(1) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998"
17 (21/ע).
18
- 19 במסגרת נסיונותיהם של העותרים 1-5 להביא לשינוי מענם הרשום, הוגשה על ידי העותרים
20 2-1, במקביל, עתירה לבית המשפט העליון, בה התבקש הסעד המהותי של שינוי מען (בג"ץ
21 5934/13, בג"ץ 5939/13).
22
- 23 על פי הנטען בעתירה, כתוצאה מסרובם של המשיבים למסור את המידע המבוקש, העתירות
24 הוגשו מבלי שהעותרים 1-2 יודעים אם בקשותיהם הגיעו לצד הישראלי והאם ניתנה בהן
25 החלטה.
26
- 27 בעניינם של עותרים 3-5 לא הוגשו עתירות לבג"ץ והעתרת פועלת לשינוי מענם.
28
- 29 **העתירה**
- 30 יודגש כי עתירה זו עניינה קבלת מידע המתייחס לסטטוס של הבקשות, כפי שצויין בבקשות
31 שהוגשו למשיב 2 על פי החוק.
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 13-10-49257 מוחמד אבו מסר ואח' נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים ואח'

1 עוד יובהר כי בעניינו של עותר 5 התקבלה, בתאריך 7.10.2013, תשובה לפיה בקשתו הגיעה
2 לצד הישראלי והוחלט לסרב לבקשתו מטעמים בטחוניים (ע/26). למרות האמור לעיל,
3 מבקש העותר להמשיך ולדון בעתירתו, מאחר שלהשקפתו לא קיבל את כל המידע אותו
4 ביקש מכוח החוק.

5
6 לטענת העותרים, המידע המבוקש חיוני עבורם, מכיוון שבהעדר מידע אין הם יכולים לפעול
7 לקידום בקשתם לגופה, ולהעלות טיעונים ענייניים כנגד הטיפול בבקשותיהם לשינוי מען.

8
9 העותרים מדגישים כי המידע עוסק בעניינם הפרטי, ולפיכך מדובר בסוג מידע אשר הזכות
10 לעיין בו עוגנה בחוק הישראלי אף קודם לחקיקת חוק חופש המידע, כפי שנקבע בסדרה של
11 פסקי דין (ראו לענין זה רע"א 291/99 ד.נ.ד. אספקת אבן ירושלים נ' מנהל מס ערך מוסף,
12 פי"ד נח (4) 232, 221 (2004) ועני"מ 2398/08 מדינת ישראל נ' סגל 19.6.2011).

13
14 באשר לטענת המשיבים לפיה: המידע חוסה תחת כנפי הגנת סעיף 9(א)(1) לחוק, גורסים
15 העותרים כי לא התקיימו התנאים להחלת סעיף זה, מאחר שלא הוכח שקיימת הסתברות
16 בוודאות קרובה לפגיעה ממשית ביחסי החוץ של מדינת ישראל. כפי שנקבע בעת"מ (י-ם)
17 105/07 הניג נ' מדינת ישראל משרד האוצר (18.11.2007). לגופו של ענין הם טוענים כי
18 המשיבים עושים שימוש לרעה בטענה של פגיעה ביחסי חוץ, מכיוון שבהזדמנויות אחרות
19 נמסר המידע הן ביחס לעותר 5 והן ביחס לפונים שמרטיהם נמסרו.

20
21 להמחשת טענתם זו הגישו העותרים ראיה נוספת ממנה עולה כי לפחות בשני מקרים נוספים
22 נמסר המידע, אשר לגביו נטען כי הוא עלול לפגוע ביחסי החוץ של המדינה, לאחר הגשת
23 העתירה שלפני.

24
25 **תגובת ב"כ המשיבים**

26 המשיבים תמכו טענתם בעדויות שנשמעו בדלתיים סגורות וכן הוגשו תצהירים.
27 באשר למידת הפגיעה הצפויה, טוענת ב"כ המשיבים כי אין חובה להוכיח קיומה של
28 הסתברות בוודאות קרובה לפגיעה ממשית, אלא די בחשש לפגיעה בקשרי החוץ של מדינת
29 ישראל כדי להצדיק אי מסירת מידע. כפי שנקבע בבג"ץ 2007/11 שני נ' המשרד להגנת
30 הסביבה (5.2.12).

31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 49257-10-13 מוחמד אבו מסר ואח' נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים ואח'

1 באשר למסירת מידע ביחס לבקשות אחרות, ב"כ המשיבה אינה חולקת על כך שבעבר,
2 השיבה מדינת ישראל לפניות פרטניות של תושבים ביחס לבירור סטטוס, אך החל מהמחצית
3 השנייה של שנת 2012, לנוכח ההכרה כי מסירת המידע עלולה לפגוע פגיעה ממשית ביחסי
4 החוץ של המדינה ושל הרשות, הוחלט שלא למסור עוד מידע מסוג זה.

5
6 באשר למידע שנמסר, לאחר תחילת הדיון בענייננו, כמפורט בראיות הנוספות אשר צורפו
7 לבקשת העותרים בתאריך 5.1.14, טוענת המשיבה כי עסקינן בעובדות שהיו ידועות לפונים,
8 מאחר שבקשותיהם נענו והחליך שקדם לאישור הבקשות, דהיינו, בחינת הנתונים על ידי
9 הרשויות (כמפורט בסעיף 7 לבקשה להוספת ראיות) אף הוא ידוע.

10

11

דיון

12

המסגרת הנורמטיבית

13

14 אין חולק כי: "זכותו של הפרט לעיין במסמכים, המוחזקים בידי הרשות המינהלית ואשר
15 שימשו אותה להחלטה בעניינו, היא ממושכלות היסוד של המשטר הדמוקרטי. זוהי זכות
16 העיון הפרטית, הנגזרת בעיקר מזכות הטיעון ומחובת המינהל לפעול בשקיפות" (רע"א
17 291/99 ד.נ.ד. אספקת אבן ירושלים נ' מנהל מס ערך מוסף, פ"ד נח (4) 221, 232 (2004)).

18

19 יחד עם זאת, זכות העיון הפרטית אינה מוחלטת ויש שהיא נסוגה מפני אינטרסים מנוגדים,
20 כמפורט בסעיף 9 לחוק חופש המידע.

21

סעיף 9(א)(1) לחוק קובע:

22

"(א) רשות ציבורית לא תמסור מידע שהוא אחד מאלה:

23

24 (1) מידע אשר בגילוי יש חשש לפגיעה בבטחון המדינה, **ביחסי החוץ שלה**,

25

26 בבטחון הציבור או בבטחונו או בשלמו של אדם" (ההדגשה שלי ש.ד.).

27

28 הצדדים חלוקים בשאלה מהי מידת הוודאות לפגיעה, העשויה להגרם ליחסי החוץ של
29 המדינה, על מנת שחוראת הסעיף תחול על המידע המבוקש.

30

31 ב"כ העותרים סבורה שכדי להצדיק אי מסירת מידע, בשל חשש לפגיעה ביחסי חוץ "הנטל
32 הוא עצום", ראשית מן הטעם שמדובר במידע המתייחס לעניינם הפרטי של העותרים ושנית
בשל העובדה שבעבר ובהווה נמסר המידע בעניינם של מבקשים אחרים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 13-10-49257 מוחמד אבו מסר ואח' נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים ואח'

- 1 עוד נטען כי על פי הפסיקה נקבע מבחן לפיו "סירוב למסור את המידע יכול שיוצדק רק אם
2 מסירת המידע תביא בוודאות קרובה לפגיעה ממשית ביחסי החוץ של המדינה" (עת"מ נ'-
3 (ס) 105/07 הניג נ' מדינת ישראל (18.11.2007)) (ההדגשה לא במקור ש.ד.).
4
5 סבורני כי הפרשנות המוצעת ע"י ב"כ העותרים אינה יכולה לעמוד. ראשית מן הטעם שהחוק
6 עצמו מגדיר את מידת ההוכחה הנדרשת במילים "יש חשש". אין בסעיף אמירה ממנה
7 משתמע כי נדרשת הוכחה לכך שמסירת המידע תגרום בוודאות קרובה, לפגיעה ממשית
8 ביחסי החוץ.
9
10 כך נקבע מפורשות ובאופן שאינו משתמע לשני פנים בבג"ץ 2007/11 שני נ' המשרד להגנת
11 הסביבה (5.2.2012):
12
13 "המבחן ההסתברותי שקבע המחוקק בסעיף 9(א)(1) לחוק חופש המידע
14 הוא מבחן החשש - שבהתקיימו חל איסור לגלות מידע שעלול לפגוע
15 בבטחון המדינה או בבטחון הציבור. אכן, אין זה מבחן העולה לכלל 'ודאות
16 קרובה' דוגמת זה המשמש כסייג לפגיעה בחופש הביטוי מכוח צנזורה
17 (בג"ץ 680/88 שניצר נ' הצנזור הצבאי הראשי, פ"ד מב(4) 617 (1989)),
18 אולם אין זה גם מבחן המסתפק באפשרות כלשהי, ולו גם רחוקה, לפגיעה
19 כאמור. בפועל, מדובר במבחן הנדרש לתוחלת הפגיעה בבטחון הציבור או
20 בשלומן. מכפלת עוצמת הסיכון בהסתברותו מצביעה על תוחלת הסיכון
21 לשלום הציבור או לבטחונו".
22
23 פסקי הדין אליהם הפנתה ב"כ העותרים אין בהם כדי לשנות את האמור בענין שני.
24
25 עיון בעע"מ 6788/10 עמותת יפו לזכויות אדם נ' האפוטרופוס לנכסי נפקדים (27.7.2011)
26 מעלה כי, לא התקיים שם כל דיון במבחן ההסתברותי של הפגיעה על פי סעיף 9(א)(1) לחוק,
27 ואילו בבג"ץ 3989/11 תנועת נאמני הר הבית בארץ ישראל נ' ועדת הכנסת לביקורת
28 המדינה (27.12.2012) הובהר מפורשות כי הדיון מתייחס להוראת סעיף 17(א) לחוק מבקר
29 המדינה:
30 "הוראה דומה מצויה בסעיף 9(א)(1) לחוק חופש המידע אשר קובע איסור
31 בדבר פרסום מידע 'אשר בגילוייו יש חשש לפגיעה בבטחון המדינה, ביחסי
32 החוץ שלה, בבטחון הציבור או בבטחונו או בשלומן של אדם'. יצוין, כי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשכתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 49257-10-13 מוחמד אבו מטר ואח' נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים ואח'

1 **הוראה זו אינה חלה בעניינו מפאת ההסדר הספציפי הקבוע כאמור בסעיף**
 2 **17(א) לחוק מבקר המדינה** (ההדגשות לא במקור ש.ד.).

3
 4 באשר לקיומו של חשש לפגיעה ביחסי החוץ של המדינה בעדות שנשמעה לפני התאריך
 5 12.11.2013, ובתצהיר המשלים הובהרה מהותה של הפגיעה ביחסי החוץ והקשר בינה לבין
 6 מסירת המידע המבוקש.

7
 8 למרבה הצער, גם פראפרזה ביחס לקשר שבין המידע לפגיעה ביחסי החוץ תחשוף את סוג
 9 המידע שמסירתו חוסה תחת כנפי סעיף 9(א)(1) לחוק.

10
 11 בחנתי את המקרים עליהם הצביעו העותרים כסותרים גישה זו, אך אין בהם כדי לשמוט את
 12 הקרקע מתחת לטענת המשיבים.

13 על פי המתווה ליישום המחווה, הליך בדיקת הבקשות לשינוי מען רשום, ידוע למבקשים,
 14 ומשעה שמבקש מקבל תשובה כלשהי, בין חיובית ובין שלילית, ברור שבקשתו נבחנה על פי
 15 ההליך שצויין לעיל.

16 יתרה מכך, גם אם היתה חריגה מקרית מן המדיניות עליה העידו לפני העדים מטעם
 17 המשיבים, אין הצדקה להורות על הנצחתה של טענת על ידו מסירת מידע ביחס למקרים
 18 נוספים.

19
 20 לאור האמור לעיל, החלטתי לדחות את העתירה.
 21 בנסיבות הענין, אין צו להוצאות.

22
 23 **המזכירות תשלח העתק פסק הדין לצדדים.**

24
 25 ניתן היום 30 30 מרץ 2014, בלשכתי בהעדר הצדדים.

26
 27
 28 שרה דותן, שופטת

29